

Referat fra møte i det politiske byrå i CPMR
Brussel 9. februar 2012

Politisk deltakelse Norge:

Gunn Marit Helgesen, President i Nordsjøkommisjonen
Kent Gudmundsen, Fylkesråd for utdanning, Troms fylkeskommune

Administrativ deltakelse Norge:

Lars Haukvik, generalsekretær Nordsjøkommisjonen
Bjørn Reisz, Telemark fylkeskommune
Marthe Olsen, Troms fylkeskommune

Referenter: Bjørn Reisz og Marthe Olsen

Referat

Byråmøtet ble åpnet av President i CPMR, Jean-Yves Le Drian.

Sak 1: CPMRs arbeidsplan

Generalsekretær i CPMR, Eleni Marianou presenterte CPMRs arbeidsplan for 2010. CPMRs arbeid bærer selvsagt preg av den økonomiske krisa i EU og kritikken som rettes fra ulike hold mot det europeiske integrasjonsprosjektet. Marianou understreket at for å lykkes å komme ut av krisa spiller regionene en avgjørende rolle. Europa behøver vekst og arbeid, og det er ute i regionene vekst og verdiskaping faktisk foregår.

Det er med den økonomiske krisa som bakteppe at EU nå skal bli enige om sitt flerårige budsjett. Budsjettprosessen er allerede forsinket og det er ventet at EU-kommisjonens forslag vil bli kraftig redusert. Marianou minnet byrået på at budsjettet for EU er et investeringsbudsjett for å skape vekst og ikke et nasjonalt budsjett. Det bør derfor ikke reduseres dramatisk fordi investeringer er nødvendig for å skape vekst og innovasjon.

Viktige saker for CPMR fremover er i tillegg til budsjettforhandlingene, samholdspolitikken (Cohesion Policy), fiskeri og den maritime politikken, transport, utviklingspolitikken, landbruk og innovasjon.

Når det gjelder samholdspolitikken publiserte EU-kommisjonen i høst nye reguleringer som nå ligger til Rådet og Parlamentet å behandle. CPMR vil nå gå inn i en fase der de ser mer på detaljene i forslaget som ligger fra EU-kommisjonen. Dette gjelder blant annet de vilkår og prioriteringer som er knyttet til virkemidlene under samholdspolitikken, samt hva som ligger i de foreslåtte kontraktene som skal inngås mellom medlemslandene og EU. Viktig er selvsagt hvordan regionene blir involvert i implementeringen av den nye politikken. Det er opprettet en gruppe i CPMR, Core Group, som særlig vil ha fokus på dette fremover.

Når det gjelder fiskeripolitikken følger CPMR selvsagt denne og de har en tett kontakt med Europaparlamentet som nå skal ta standpunkt til Kommisjonens forslag som ble publisert i juni i fjor.

Når det gjelder den europeiske naboskapspolitikken, energipakken og strukturfondene vil dette være saker til diskusjon under byråmøtet i juni.

Sak 2: Samhørighetspolitikken (Cohesion Policy)

Generalsekretæren gav en oppsummering av innspillene fra CPMR til Kommisjonens forslag på nye forordninger for samhørighetspolitikken, som ble publisert av EU-kommisjonen i oktober i fjor.

Kort oppsummert ønsker EU kommisjonen en sterkere strategisk tilnærming innenfor samhørighetspolitikken og at den skal knyttes tett opp til målsetningen om inkluderende, smart og grønn vekst i EU2020 strategien. De ønsker å samle flere av fondene under et strategisk rammeverk (gjelder for; samhørighetsfondet, regionalfondet, sosialfondet, landbruksfondet og det nye fondet for fiskeri og maritim politikk), en sterkere grad av målstyring for bruken av midlene, og innføring av partnerskapskontrakter mellom EU og medlemslandene og felles handlingsplaner.

CPMR støtter den strategiske tilnærmingen Kommisjonen har lagt opp til, samt det felles rammeverket for de fem fondene. Videre er de fornøyd med størrelsen på budsjettet som er foreslått innenfor samhørighetspolitikken.

Selv om en sterkere målretting av virkemidlene støttes av CPMR, så mener de Kommisjonen går for langt med sine tematiske prioriteringer. Prioriteringene vil begrense mulighetene for nødvendige endringer underveis i programperioden og tar ikke høyde for regionale forskjeller. I tillegg bør ikke større infrastrukturprosjekter kun begrenses til de minst utviklede regionene, slik det er foreslått av Kommisjonen.

CPMR støtter prinsippet om sterkere betingelser knyttet til midlene, for å sikre bedre resultatoppnåelse, men er i mot makro økonomiske betingelser (er foreslått å gjelde også for interreg). Det er også viktig at betingelsene ikke øker den administrative byrden rundt forvaltningen av midlene.

Når det gjelder det territorielle samarbeidet, der Norge deltar gjennom Interreg, er CPMR fornøyd med at en viderefører tredelingen mellom grenseoverskridende, transnasjonalt og interregionalt samarbeid og støtter de økte overføringene til det territorielle samarbeidet. Det makroregionale perspektivet bør bli mer synlige innenfor partnerskapskontrakter og operasjonelle programmer og de territorielle samarbeidsprogrammene.

Når det gjelder partnerskapskontraktene forventer CPMR at innholdet i kontraktene tydeliggjøres og at regionenes rolle blir synlig. Forslag til innspill fra CPMR til forslaget om en ny samhørighetspolitikk ble enstemmig vedtatt av det politiske byrået.

Etter Eleni Marianou holdt Nicholas Martyn, ass. generaldirektør i DG Regio et innlegg. Han oppsummerte hva som har vært utgangspunktet for EU-kommisjonen i reformforslaget for ny CP. Behovet for en mer effektiv samhørighetspolitikk har særlig vært viktig, en må søke å maksimere ringvirkninger og effekter av politikken, samt implementere en lovpakke som fungerer for alle regionene. Reformarbeidet i Kommisjonen har båret preg av en sterkere gjennomsluktighet. Martyn understreket også at det er en komplisert pakken reguleringer som nå skal behandles i Rådet og EP. I månedsskiftet februar/mars er det ventet av Kommisjonen

kommer med et arbeidsdokument som tydeligere viser innretningen på det strategiske rammeverket. Det er også ventet at Kommisjonen fremmer en tydeliggjøring av innretningen på partnerskapskontraktene som skal inngås mellom medlemsstatene og EU. Martyn understreket at dette ikke skal være en begrensning for statenes handlingsrom innenfor samhørighetspolitikken, men skal legge til rette for at en gjør det beste ut av de virkemidlene en har til rådighet. Når det gjelder betingelsene til de ulike fondene understreket Martyn at strukturfondene ikke kan bli betalt ut som normalt i de tilfeller der medlemsstater ikke lykkes i å komme ut av sine økonomiske vanskeligheter og ikke følger anbefalingene fra EU-kommisjonen.

Når det gjelder den tematiske konsentrasjonen og målrettingen av virkemidlene er DG Regio klar over at en må finne en balanse mellom en territorielt basert tilnærming og en tematisk konsentrasjon innenfor CP. DG Regio er også åpen for å vurdere om det er nødvendig med en sterkere grad av målrettet fleksibilitet.

Danüta Hübner, president for regionalkomiteen i Europaparlamentet (EP) etterfulgte Martyns innlegg og understreket at prosessen omkring CP i EP inkluderer et tett arbeid med Committee of the Regions og CPMR. Generelt setter er EP positive til den nye samhørighetspolitikken, men er usikker på i hvor stor grad den vil vise seg effektiv nok. Hübner understreket at en må sikre en økt regionalisering innenfor CP gjennom en målrettet fleksibilitet. Når det gjelder betingelsene som er foreslått for fondene var Hübner opptatt av at en her må ta hensyn til størrelsen på prosjektene, og de ringvirkningene prosjektet bidrar med. En må for all del unngå at betingelsene setter en stopper for prosjekter som allerede er igangsatt og som bidrar med positive ringvirkninger. Personlig er Hübner imot disse betingelsene i sin helhet, da hun mener en ikke kan løse problemer med budsjettunderskudd ved å tilbakeføre midler som allerede er tildelt. Dette undergraver noen av de viktigste verdiene ved blant annet strukturfondene, nemlig sikkerheten og forutsigbarheten i og med at fondet tildeles over en 7 års periode. Avslutningsvis påpekte Hübner at Rådet mest sannsynlig vil redusere budsjettet, slik tradisjonen er. En må derfor kjempe for at budsjettet til samhørighetspolitikken bevarer.

I debatten som fulgte var en særlig opptatt av fordelingen av strukturfondene mellom de ulike regionene og hvilke kriterier som her benyttes. **Kent Gudmundsen** fra Troms fylkeskommune ba om at CPMR og Europaparlamentet i sitt videre arbeid støtter opp om den særskilte statusen som er gitt de nordlige, tynt befolkede regionene i Europa. For Norge sin del innebærer det at de tynt befolkede regionene i Norge kan tildeles regionalstøtte (differensiert arbeidsgiveravgift og høyere offentlige støttesatser til næringslivet). Hübner understreket at utfordringen for disse regionene er viktig innenfor samhørighetspolitikken og at Parlamentet støtter statusen disse regionen har i EU traktaten. Punktet om spredtbygde områder er med i CPMR sin uttalelse.

Sak 3: Europe of the Sea: Retningslinjer og budsjett for fondet for maritim og fiskerisektoren

Denne delen av møtet ble åpnet av Alain Cadec, medlem i EP og visepresident i fiskerikomiteen. Fondet for den maritim politikk og fiskerisektoren er nå til drøfting i EP.

Cadec viste til at oppdrettsnæringen er svært viktig for Europa fremover, til tross for de utfordringene den møter på. Blant annet har europeisk sjømat store utfordringer internt i sitt eget marked, da 65 % av produktene er produsert utenfor Europa.

Når det gjelder reformen av den felles fiskeripolitikken (CFP) viste Cadec til at det er 3 prinsipper det særlig er uenighet om. Det ene er innføring av overførbare fiskekonsesjoner (TFC). Danmark har dette allerede, mens mange andre medlemsland er sterkt imot. Det andre er innføring av Maximum Sustainable Yields (MSY), målsetning om bærekraftig fangst, som vil ha store økonomiske konsekvenser for fiskerisektoren. Det tredje er forslaget om utkastforbud. Alle er enige om null utslipp av fisk, men det er stor uenighet omkring hvordan en skal oppnå dette, gjennom forbud eller kun rene tekniske tilrettelegginger.

Innlegget hans ble fulgt av Nathalie Brajard, fra DG Mare. Hun kom inn på behovet for at utviklingen innen fiskerierne krever bl.a en satsing på entreprenørskap /innovasjon. Målet nå er å endre fokus fra støtte til investeringer i båter til støtte til omstillinger av personer og uttak av merverdi ved produktutvikling. Hun pekte på positive utviklingstrekk bl.a satsing på oppdrettsanlegg og pekte på viktigheten av å kople utviklingen i fiskerierne til regionale utviklingsplaner/tiltak. I motsetning til det som har vært framhevet tidligere så er regional utviklings tiltak nå og at de utvikler seg innen sektoren og ikke rettet mot å overføre dem til andre sektorer. Fiskerierne sysselsetter mer enn 140 000 personer direkte, dette tallet vil gå ned, men vil bli erstattet av ulike tiltak for økt innovasjon. Mer vekt vil bli lagt på tiltak som knytter fiske, markedstiltak og produktutvikling sammen.

Innspillet fra CPMR til det nye fondet ble enstemmig vedtatt, med enkelte mindre endringer. Kort oppsummert ønsker CPMR et integrert fond for den integrerte maritime politikken og den fiskeripolitikken velkommen. Beløpet, på 423 mill euro, er dog for beskjedent. CPMR er også bekymret for den manglende direkte støtten til fiskerierne og mener at fondet i stor grad er rettet mot en omlegging av kystsamfunnene i Europa fra fiskeri til andre sektorer. De er også bekymret for en prioritering av havbruk på bekostning av fiskerierne. Når det gjelder MSY mangler finansielle kompensasjonsordninger for de fiskerne som vil bli økonomisk rammet av en innføring av maksimal bærekraftig fangst (MSY). Når det gjelder utkast er ikke problemene knyttet til et mulig landingspåbud tatt hensyn til i fondet. En bør også ha en mer teknisk tilnærming til utkastproblemet. Fondet bør videre åpne for støtte til fornying av fartøy og må klargjøre mulighetene for støtte til modernisering.

Sak 4: Accessibility: TEN-T og CEF (Connecting Europe Facility)

Bakgrunn:

I oktober i fjor kom forslag fra Kommissjonen på; i) reform av retningslinjene for TEN-T og ii) reguleringer til det nyetablerte Connecting Europe Facility (CEF) – et nytt instrument for å støtte det fremtidige nettverket innenfor energi, transport og IKT. Innenfor CEF er det prioritert 10 multimodale transport korridorer i Europa.

Denne sesjonen ble åpnet av Rafael Fernández de Alarcón Herrero, fra Aragón som leder CPMRs arbeidsgruppe for transport. Han pekte på at transport er helt avgjørende for utviklingen i Europa, ikke minst for regionene i Europa.

Patrick Anvoin, fra CPMR sekretariatet la frem CPMRs innspill til EU-kommisjonens forslag. CPMR er opptatt av at regionene må få en rolle innenfor utforming og implementering av TEN-T og CEF. Videre er den maritime dimensjonen innenfor transportnettverket i Europa viktig for CPMR, samtidig som de mener de 10 multimodale korridorene innenfor CEF mangler regional balanse. Korridorene er i stor grad basert på hvilke korridorer som først er moden for investering. Det er også en manglende prioritering av

skifte fra land til sjø transport i forslagene fra Kommisjonen og CPMR foreslår innføring av en 11. prioritet som går på bærekraftige maritime forbindelser (uten at noen spesifikke korridorer nevnes). Denne 11th corridor er rettet mot investeringer særlig rettet mot fergehavner og mot oppkopling mellom havner og det øvrige ”Core- network”. Når det gjelder EU og dets naboland er havnene i EUs naboland rangert svært ulikt: Enkelte islandske og norske havner er med, men mangler når det gjelder Russland. Anvoin understreket at konkrete forslag må komme for å forbedre det grenseoverskridende perspektivet innenfor transportpolitikken i EU.

Det politiske byrået vedtok et politisk innspill fra CPMR til TEN-T og CEF. Dette inkluderte ikke tilleggene fra de geografiske kommisjonene. Disse vil bli behandlet på møte i Helsinki i juni. (vedtaket gikk på å vedta de forslagene til TEN-T og CEF som sekretariatet foreslo + de vedleggene /kartene som de ulike kommisjonene la fra , men ikke forslaget fra Middelhavs-kommisjonen. Dette skal behandles videre i denne kommisjonen . Det vil foreligge et fullstendig utkast som vil bli sendt ut til medlemmene og tatt opp til behandling på møte i Helsingfors 8 juni .)

Jean-Eric Paquet, direktør i DG Move påpekte i sitt innlegg at TEN-T og CEF har form av en regulering som skal danne basis for de europeiske regionene. Generelt har ikke innovasjon og transport vært prioritert nok for å sikre vekst i Europa. Han understreket at det er ventet vanskelige forhandlinger om forslaget, fordi det er snakk om nasjonal infrastruktur. Dette innebærer at en må finne en vei som sikrer at forslagene anses som nyttige uten at de i for stor grad griper inn i nasjonenes anliggender. Om CPMRs innspill sa Paquet at den 11. korridoren ikke er i tråd med det Kommisjonen anser som en konkret korridor. Uavhengig av dette støtter Kommisjonen de maritime transportkorridorene og det maritime perspektivet. Når det gjaldt prioritering av transportkorridorene understreket Paquet at Kommisjonen er åpne for nye forslag, men at en bør se på hvilke metoder som benyttes i arbeidet. Det er viktig å huske på at hver korridor er et instrument for å knytte sammen nettverket av transportårer i Europa (en må ikke ta utgangspunkt kun i sin egen region). Når det gjelder utvidelse av korridorene til EUs naboland er dette selvsagt viktig, men de finansielle instrumentene kan ikke bli brukt til korridorer utenfor EU. Paquet informerte også om at Marco Polo ikke vil bli videreført, med inkluderes som en del av CEF.

Sak 5: Marine Sulfur Directive

Gunn Marit Helgesen, President i Nordsjøkommisjonen, gav en orientering om prosessene omkring utslipp fra skipsfarten.

Nordsjøkommisjonen vedtok under sin generalforsamling i fjor en resolusjon som ba om samme regelverk for luftforurensing fra skip i hele EU-området. Nordsjøen, den engelske kanal og Østersjøen (såkalte SECAs området) har pr i dag et strengere utslipsregelverk enn andre områder. Det er etter forespørsel fra CPMR holdt et arbeidsgruppemøte angående direktivet. Et nytt direktiv er ventet i EU, forslag kom i juni i 2011. Gjelder implementering av en IMO beslutning fra 2008 inn i EUs lovverk (forbedre luftkvalitet). EUs forslag går lenger enn IMOs beslutning, blant annet strengere regler for passasjerskip. Forslaget er sterkt debattert, da det kan føre til økte drivstoffpriser innenfor skipsindustrien. På den annen side vil det kunne generere til sysselsetting for å utvikle ny miljøvennlig teknologi. Det er vanskelig å si noe om utfallet. Det vil dersom ønskelig bli arrangert et seminar i 2012 i regi av NSC.

Sak 6: Utviklingsarbeid og internasjonalt samarbeid

CPMRs arbeid innenfor dette feltet ble oppsummert av Francesc Gambús, generaldirektør i Katalonia. Viktig for CPMR i dette arbeidet er regionenes og de lokale myndighetenes rolle i EUs utviklingsarbeid, både i EU og i nabolandene. Da det er i regionene at utviklingen skjer og det er de regionale aktørene som best vet hvor skoen trykker og hvilke behov de har. Involvering av regionale aktører vil også ha positiv demokratisk effekt.

Sak 7: Klima og Energi

CPMRs arbeid innen klima og energi og konklusjoner fra arbeidsgruppens møte i Aberdeen ble presentert av Henrik Ringbæk Madsen, fra Nordjylland. CPMR støtter arbeidet med et skifte til en lavkarbon økonomi, klimatilpasning, ressurseffektivitet, risiko forhindringer og modernisering av Europas elektrisitetsnettverk. Imidlertid er det ikke pr i dag nok midler inne i forslaget til et flerårig budsjett for å oppnå EUs målsetninger. Det trengs en tilleggs finansiering, som CPMR mener bør vurderes å tas fra ETS.

Sak 8: Forskning og Innovasjon

Utkast til CPMRs posisjon på Horizon 2020 (EUs nye store forsknings- og innovasjonsprogram) og forsknings- og innovasjons delen i samhørighetspolitikken ble presentert av Annika Annerby Jansson, Skåne.

CPMR understreker viktigheten av synergi mellom samhørighetspolitikken og Horizon 2020. Særlig er den territorielle dimensjonen innenfor Horizon 2020 viktig, samtidig som det regionale nivå må involveres i koordinering av forskningsprogrammene. CPMR ønsker en tettere link mellom Horizon 2020 og regionalpolitikken for å styrke fremragende forskning og kapasitetsoppbygging og ønsker Regions of Knowledge programmet som en inkludert del av Horizon 2020. Når det gjelder excellence så er ikke dette definert innenfor Horizon 2020. Det vil her være viktig at en har en dynamisk og bred tilnærming til begrepet og unngår at forskningsprogrammet kun støtter de miljø og nettverk som allerede er i førersetet og er konkurransedyktige. Når det gjelder den marine og maritime dimensjonen i Horizon 2020: Potensialet for sjø og havområdene i Europa må utnyttes. Ønsker en sterkere marin og maritim dimensjon innenfor de sektoroverskridende tilnærminger. CPMRs posisjon ble vedtatt enstemmig.

Sak 9: De ulike geografiske kommisjonenes arbeid (under gjengis kun Østersjøkommisjonen og Nordsjøkommisjonen)

North Sea Commission – innlegg v/ president Gunn Marit Helgesen.

Helgesen presenterte “North Sea 2020”, Strategien vil bli lagt fram for Det danske Formannskapet, og for EP i Brussel 27 mars. Strategiens prioriteter og fokusområdet vises i figuren under.

The Priority strategic areas

No	Priority	Focus area
1	Managing Maritime Space	Maritime spatial planning Exploitation of marine resources North Sea Stakeholder Forum
2	Increasing Accessibility and Clean Transport	Promote development of multimodal corridors Optimise performance of multimodal logistics chains Clean transport Clean shipping

3	Tackling Climate Change	Climate change adaptation Low-carbon technologies and energy efficient/ green technologies Renewable energy and North Sea energy grid
4	Attractive and Sustainable Communities	Competitiveness of sectors and enterprises (tourism and maritime) Demography Development of skills and employability
5	Promoting Innovation, Excellence and Sustainability (a horizontal priority)	

Baltic Sea Commission - v Eric Bergkvist , leder i landstinget, Västerbotten og president i BSC .

BSC legger vekt på :

- Samarbeid med EU institusjoner i Østersjøen
- Implementering av Østersjøstrategien
- Utvikle samarbeidet med andre NGO's i Østersjøen.

Sak 10: Finansielle forhold

Manglende innbetaling av medlemskontingent (grunnet den økonomiske krisa) er en stor utfordring. Samtidig som kontingenten har vært den samme de siste tre årene og ikke indexregulert. Det er fare for underskudd i regnskapet for 2011 dersom medlemmene ikke betaler kontingenten.. Denne situasjonen setter CPMRs reservefond i en risikabel situasjon. Sekretariatet har på grunn av dette redusert sine kostnader dramatisk, og stillinger står ledige. Reduserer selvsagt deres kapasitet til å følge opp CPMRs kjerneområder.

Sak 11: Nye medlemmer

Kypros er nytt medlem i CPMR.

Sak 12: Neste møte

Neste møte i det politiske byrået er i Helsinki, Finland 8. juni
Generalforsamling i CPMR 2012 er i Podlaskie, Polen 2.-4 eller 3.-5. oktober.